

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebolag.

N:r 47 (466)

Fredagen den 20 november 1896.

9:de årg.

Prenumerationspris pr år: Idun ensam _____ kr. 5:— Iduns Modet., fjortondagsuppl. > 5:— Iduns Modet., månadsuppl. > 3:— Barngarderoben > 3:—		Byrå: Klara södra kyrkog. 16, 1 tr. Allm. telef. 6147. Prenumeration sker å alla post- anstalter i riket.	Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas säkrast kl. 2—3. Redaktionssekr.: J. Nordling.	Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lösennummerpris 15 öre (lösn:r endast för kompletteringar.)	Annonspris: 35 öre pr nonpareillerad. För »Platssökande» o. »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv. Utländska annons. 70 öre pr nonp-rad.
---	--	--	---	--	--

Prinsessan Mary Karadja, född Smith.

Den unga kvinna, af hvilken Idun i dag bringar sina läsarinor en bild, fäste på sin tid inom vår hufvudstadssocietet rätt mycken uppmärksamhet vid sig, då hon, dottern till en vida bekant, *self-made* svensk man, ingick äktenskap med den exotiske ministern från ett fjärran land, prins Karadja pascha, och därmed fäste ett furstligt diadem, af visserligen för oss ganska främmande strålgans, på sitt svenskt borgerliga ämne. Sedan de dagarne har lifvet i rikt mått bjudit prinsessan Karadja sina omhvälfningar och skiften, och långt från fosterlandet ha hennes växlande banor länkats. En ung änka vorden, har hon helt nyligen efter nio långa år för första gången på nytt gästade fosterlandet och tillsammans med sina båda barn tillbragt några veckor på faderns nuvarande sommarhem Villa Ekenäs vid Ronneby. Det är emellertid icke endast de mindre alldagliga yttre öden, som kommit på Mary Karadjas del, hvilka kunna vara ägnade att vid henne fästa landsmaninnornas uppmärksamhet. Hon är äfven en till sitt inre begåfvad kvinna med utpräglade litterära och konstnärliga intressen, och hon har i främmande land redan rönt framgångar och utmärkelser på dessa områden, hvilka berättiga de svenska kvinnornas blad att i dag en stund dröja vid hennes bild. Samtidigt meddela vi ett par diktprof, flutna ur prinsessan Karadjas penna, hvilka godhetsfullt ställts till vårt förfogande.

Prinsessan Mary Karadja är dotter till grosshandlaren L. O. Smith och hans maka, född Collin, samt föddes i Stockholm

år 1868. Redan vid nio års ålder lämnade hon första gången Sverige, fick sedan sin uppfostran i Genève samt besökte ett flertal länder i Europa, innan hon återvände till Stockholm vid 16 års ålder. År 1887 ingick hon så äktenskap med turkiska rikets dåvarande minister i Stockholm och Haag, prins Jean Karadja Pascha. Året därpå be- vistade hon danska konungaparets guldbryllöp i Köpenhamn, dit hennes man sändts för särskild beskickning, samt bodde sedan tidtals i London, tidtals i Haag, företrädesvis sökande sitt umgänge i de kretsar, dit hennes anlag och böjelser redan då dro- de henne, nämligen bland ar- tister och skriftställare.

År 1892 utgaf Mary Karadja sitt första litterära arbete på franska språket: en samling aforismer, »Étincelles». Boken utgick på 6 veckor i 3 upplagor och rönt mycket bifall i utlandets press. Vid detta tillfälle erhöill hon af sultanen Chefakatordens storkors i briljanter — den uteslutande kvinnliga dekoration, af hvilken Idun helt nyligen meddelade en afbildning. Och bör således — enligt hvad som nu upplyses — Mary Karadjas namn fogas till raden af de svenskor, som ernått denna utmärkelse.

Hennes äldsta barns död och hennes mans långvariga sjukdom och 1894 inträffade fränfalle hindrade henne nu för en tid att ägna sig åt litterär verksamhet. Numera bosatt i den natursköna Ardennerskogen, där hon äger slottet Bovigny, har hon dock de sista åren kunnat ostördt hängifva sig åt sin favoritsysselsättning. Ett skådespel på engelska, »Victory»,

Kungligt är att bjuda blott hvad ädelt är.

J. L. Runeberg.

säges så ha blifvit antaget vid sex teatrar och lär i höst komma att uppföras i Wien. Ett lustspel: »A. B. C. Poste restante», lär vid julen gå öfver tiljan i London. För närvarande arbetar prinsessan Karadja på en opera, till hvilken kompositören Bach anmodat henne skriva libretton på fransk vers.

Det är sålunda icke minst ett ovanligt och rent af öfverraskande språkgeni den unga författarinnan röjer i sin litterära verksamhet. Men så äger hon ock mindre vanliga förutsättningar härför. Redan vid 5 års ålder talade hon franska och engelska lika väl som sitt modersmål. Nu talar hon dessutom grekiska, holländska, tyska, spanska och italienska; hon är därjämte kunnig i latin, målar i olja och modellerar. I sanning en sällsynt mångsidighet!

Prinsessan Karadja tillbringar numera vintarne i Paris eller London, höst och vår på Bovigny slott. Detta är beläget på Belgiens högsta punkt, 2,000 fot öfver hafvet, och är ett af de vackraste i Belgien. En intressant forellutkläkningsanstalt för en half million foreller finnes på godset. En jaktklubb finnes ock i grannskapet, och vildsvin och hjort jagas där om höstarne. Prinsessan sköter själf den tämligen stora egendomen.

Som det dyrbaraste minnet af sitt korta äktenskap räknar naturligt nog prinsessan Karadja sina två barn, en sexårig son och en treårig dotter. Sonen är den siste af sin ätt. Denna ätt räknar sina anor från 1400-talet. Prins Jean Karadjas far var ambassadör i Berlin; hans farfar och förfäder regerande furstar, hospodarer, i Wallachiet, där de störtades genom revolutionen 1814. Prins Jean Karadja själf var från början militär och deltog som löjtnant i Krimkriget samt avancerade till kapten, men ägnade sig snart åt den diplomatiska banan. Genom sin moder, grefvinna Capodistria, var prins Karadja nevö till den ryktbare grefve Capodistria, som utropades till Greklands kung och mördades kort efter frihetskriget. På mödernets härstammade prins K. från den celebra furstliga ätten Dandolo i Venedig. Det är sålunda ett lysande och vidt förgrenadt stamträd, som sträcker sin skugga öfver den svenskfödda moderns barn, och en våg af de gamla hospodarernas sydligt varma blod har här blandats med det svala flödet ur en nordisk ådra.

Två dikter

af Mary Karadja.

Ett stjärnfall.

*T*vå stjärnor blänkte på fästet blå,
så skimrande kyligt klara.
Så fjärran — men så nära ändå —
så strålande underbara.

*Den ena stjärnan omkring sig såg
och fann, att hon var allena.*

*Men vid dess fötter i fjärran låg
dock jorden med bygder väna.*

*Hon såg och såg med en sorgsen glans
utöfver slumrande världar.*

*Hvarthän hon såg där, blott fågring
fanns
bland holmar och stilla fjärdar.*

*Förrädiskt lockande, spegelklar
låg hafvets glittrande yta . . .
Och djupet smekande till sig drar
de strålar, som därpå flyta.*

*Ty, ack! De speglas så underbart
i hafvets skimrande öga . . .
Och stjärnan föll i ilande fart
ifrån det omätliga höga.*

*Likt blixten sjönk hon i isigt haf
sin glödgheta panna att dölja.
Hon sjönk i djupet och fann en graf
inunder blånande bölja.*

*Hon var ej nöjd med en stjärnas lott:
att stråla från svindlande höjder,
att evigt ensam, från fjärran blott
åskåda de lefvandes fröjder.*

*Den andra stjärnan satt stilla kvar
med blickar så frostigt blida;
så oföränderligt lugn och klar
den ville sitt öde bida.*

*Mähända nöjd med sin höga lott
den kufvat sitt stolta hjärta?
. . . I nattens tystnad nu susar blott
en dallring af dämpad smärta.*

Fragment.

*På jorden finns intet som icke försvin-
ner — —
förgängligt som lifvet härnere är allt.
En låga är kärleken, snabbt den för-
brinner,
långt innan det brustit, är hjärtat re'n
kallt.*

*En flyktig minut blott dess strängar
vibrera,
när jublande lycka uppfyller vårt bröst
Ackordet förklingar och ljuder ej mera,
snart tystnat för evigt har kärlekens röst.*

*Förgänglig är glädjen, förgänglig är
friden,
förgänglig är lefnadens ljustiga vår.*

*Allt härligt och skönt skola sköflas af
tiden:*

På jorden finns intet som evigt består.

”Kungen har sagt det.”

Den fråga, som för närvarande lifvigare än någon annan torde sysselsätta sinna i vårt land, äro de omfattande och kraftiga åtgärder, hvilka från vetenskapliga kretsar förts på tal till lungtuberkulosens — denna grymt förhärjande landsfiendes — bekämpande. Denna i och för sig populära sak har nu på ett synnerligen glädjande sätt förbundits med en annan fosterländsk angelägenhet, den pågående nationalsubskriptionen för konungens nästa år stundande regeringsjubileum.

Kungsordet, som i dagarne i detta ämne gått ut öfver allt vårt land, har väckt en ovanlig tillfredsställelse, ja, vi våga säga en entusiasm, den behjärtansvärda saken värdig. Ej minst Sveriges kvinnor, dess mödrar och döttrar, de lidandes varmaste kännande vänner, de sjukas outtröttligaste vårdarinnor, hafva mäktigt berörts af den folkäre monarkens ädla framtidstanke.

Efter ett föredrag öfver berörda ämne: lungtuberkulosens bekämpande, som i tisdags i förra veckan af professor Edgren hölls i läkaresällskapets lokal inför en samling inbjudne, tog h. exc. riksmarskalken till ordet och yttrade ungefär följande:

Jag tillåter mig att här beröra en sak, som ligger nära det nyss omhandlade ämnet.

Vi veta alla att öfver hela landet utgått en inbjudning till svenska folket att insamla medel till en minnesgåfva åt H. M. Konungen vid högst-densammes 25-åriga jubileum, hvilken gåfva H. M. ägde att efter eget bestämmande använda till något ändamål, hvarigenom dess minne hugfästes. Naturligt är, att Konungen helst önskar anslå denna summa till något, som så vidt möjligt kan gagna hela vårt land, och lika naturligt är då, att tanken fallit på detta ändamål, som i afton blifvit berördt.

Jag är berättigad här meddela, det H. M. Konungens afsikt är, därest beloppet uppgår till en betydande summa, att använda densamma för att bidra till hämmande och botande af tuberkulosen.

Till att kvinnohänder, alltid redo att gifva, efter detta mer än någonsin skola villigt öppnas, kräfvades visserligen icke vår uppmaning eller vårt svaga ord. Vi ha dock icke kunnat underlåta att äfven i Idun, kvinnornas blad, gifva ett uttryck åt den tillfredsställelse öfver kungsbudet, som nu fyller landet.

Under alla förhållanden kunde man ju

påräkna, att resultatet af den påbörjade subskriptionen skulle blifva tillfredsställande; konungens beslut rörande sättet för medlens användande måste dock vara ägnadt att i hög grad befrämja densamma. En vackrare minnesgård kunde ej åstadkommas, men skall den blifva till afsevärd välsignelse för hela folket, kräves också, att medlem blifva rika nog för ändamålet förverkligande. Därtill bäre Sveriges kvinnor sin mäktiga hjälp!

”Att be om pengar...”

II.

Aflönade hustrur.

Med anledning af fru Bergströms uppsats *En reform har En gift man tagit till orda i Idun n:r 45*. Denne har känt sig obehagligt berörd af de åsikter om hustruns ekonomiska ställning inom hemmet, hvilka framläggas i ofvannämnda uppsats. »En aflönad hustru! Jag törs ej tänka den tanken ut!» säger han.

Det tyckes mig, att »gift man» en smula missförstår och till följd därav går på sidan om frågans egentliga innebörd. Det torde ej vara fru B—s mening — erkännes dock, att hon uttrycker sig en smula oklart — att en viss gifven lön skall utbetalas till hustrun på samma sätt som åt familjens tjänare. »Gift man» har obestriddigen rätt i att hustruns verksamhet inom hemmet ej kan i sin helhet värderas i klingande mynt. Men om man anser, att hustrun fördenskull bör vara en i ekonomiskt afseende alldeles omyndig person, som visserligen, såsom »gift man» yttrar, äger ett hem med allehanda småsaker, taflor, blommor o. s. v., och för hvilken således några »personliga behof» ej få existera, då gör man sig skyldig till en grundfalsk slutledning. Men »gift man» gör ej heller själf denna slutledning. Han yttrar: »de penningar som äro afsedda för hushållets utgifter» böra »finnas för båda parterna tillgängliga, så att icke den ena behöfver be om penningar, utan kan taga det behöfliga.» Ja, eja vore vi där inom åtminstone flertalet äktenskap! Då hade fru B—s uppsats varit tämligen obefogad.

Man och hustru böra tillsammans uppgöra hushållets budget, i enlighet med den inkomst, hvar öfver de förfoga, och så ordnas antingen på sätt som »gift man» här ofvan föreslagit, eller ock lämnas på bestämda tider åt hustrun vissa bestämda summor för att täcka de utgifter, som falla inom hennes område. Men då får ju hon lika väl som mannen för sin egen personliga del, för tillfredsställande just af sina »personliga behof», en summa, öfver hvilken hon fritt förfogar. Hon behöfver då ej sätta ned sitt människovärde i sina egna och andras ögon genom att i bästa fall be, i sämsta fall trotsa eller gråta sig fram till en klädning, en bok, ett nöje etc. För att nu inte tala om att det lär finnas äkta män, som förödmjuka sin hustru ända därhän, att de låta henne tigga pengar till mat!

Det finns slösaktiga hustrur. Sådana ödelägga hemmets ekonomi. Därför skola hustrur i allmänhet hållas i ett nedsättande ekonomiskt omyndighetstillstånd. Se där ett ofta anlitaadt argument! Men det gifves

andra lika ovederläggliga premisser, som låta så här. Det finns slösaktiga män. Sådana ödelägga hemmets ekonomi. Men den motsvarande slutledning, som bör dragas ur dessa premisser? Ja, den har nog ännu aldrig en manlig tunga uttalat.

På många punkter löper den äktenskapliga lyckan fara att stranda. Det är obestriddigt att en af dem, och ingalunda en af de minsta, är den att de ekonomiska förhållandena äro på ett otillfredsställande sätt ordnade makarna emellan. Jag har en mycket stor bekantskapskrets, inom hvilken finnas familjer med de mest olikartade ekonomiska förhållanden. I några få af dem — ingalunda de i ekonomiskt afseende sämst ställda — är det brukligt, att hustrun ber sig fram femma för femma, tia för tia. Jag kan tryggt afge det vittnesbördet, att inom dessa familjer lyckan ej slagit så djupa rötter som inom dem, där hustrun för olika ändamål förfogar öfver vissa bestämda summor, som på bestämda tider till henne utbetalas.

Med afseende på den s. k. »gemensamma familjeviljan», intar jag en annan ståndpunkt än »gift man». Jag ansluter mig i denna fråga till de åsikter jag sett uttalade i en liten uppsats, benämnd »Hvad är lycka?», och ur hvilken jag tar mig friheten citera följande.

»Kärleken äflas att till hvad pris som helst sammansmälta tvänne väsen till ett, utan hänsyn till, om den enas eller bådads själfständighet och individuella utveckling gå med i stöpet... För att nå detta ljufva enhetsideal täfla man och hustru att underkufva och böja sig själfva eller den andre. Och deras stolthet är först fullständig, när i deras hem blott en mening höres och en vilja göres. Nåväl, är icke detta förträffligt? Nej, det är icke den högsta lyckan. Det högsta är icke att vara ett utan att vara två. Ingenting öfvergår lyckan att vara två, i med och motgång, i tanke och handling — — Men för att tvänne makar skola få erfara hela denna lycka, så måste hvar för sig vara en personlighet, en själfständigt tänkande och handlande person. — — Lyckan ligger i att, trots kärleken, uppehålla tvåfalden. Detta är icke blott hvars och ens plikt för sig, utan i ännu högre grad den enes plikt mot den andre. Och den dag, då endera maken tvingar eller ens tillåter den andre att handla mot sitt eget väsen, sin egen personliga öfvertygelses kraf, är en minst lika ödesdiger dag som den, då det första hårda ordet bytes. — — Lyckan ligger i vissheten att ständigt vara två, som kärleken ställt sida vid sida och gifvit vilja och förmåga att förstå hvarandra, två som hos hvarandra högst skatta det säregna, det individuella och själfständiga i den andras begåfning, den andres personlighet, och som förstå att det just är detta säregna, individuella, som det gäller att bevara, om kärleken skall bestå i det dagliga livets slitning.»

Men man må nu i denna fråga inta den ena eller den andra ståndpunkten, visst är att ett samförstånd i bästa mening ej kan främjas af ett förhållande, som i nio fall af tio alstrar och utvecklar lumpna och småsinnade känslor hos båda parterna.

Att det särskildt för de hustrur, som före äktenskapet uppburit bestämda löner, skall kännas obehagligt och förödmjukande att finna sig i ett godtycklighetssystem i ekonomiskt afseende är själfklart. De unga

damerna böra, då de gifta sig, till båtad för den äktenskapliga lyckan fordra ett ordnande af den gemensamma ekonomien på så sätt, att båda parterna förvalta den i frihet och under ansvar — naturligtvis med tillbörlig hänsyn till hvad hemmets ekonomi i sin helhet kräver. — Men glömmen ej, mina damer, att ett sådant ordnande som nödvändig följd drar med sig en *noggrann bokföring!*

Om så mer eller mindre djuggående rubbningar inträda i familjens ekonomi, männetro hustrun blir den som *sist* minskar summan för sina personliga utgifter? *Säkerligen icke*, om hon har en klar insikt om den pekuniära ställningen och vant sig att hålla de olika utgiftsposterna inom vissa bestämda skrankor, men sannolikt, om mannen aldrig gifvit henne ordentligt besked i denna fråga och äfven i den goda dagen funnit det lämpligt att låta sin hustru »tigga» pengar. En sådan man får troligen dela samma öde som herden, hvilken oupphörligt narrade sina kamrater att vargen anföll hans får. När vargen en dag verkligen kom, skyndade ingen af kamraterna till hans hjälp. *Han blef icke trodd.*

Döttrarnas ställning i denna fråga afviker i väsentliga punkter från moderns och torde förtjäna sitt eget kapitel. Likaså borde det ha sitt intresse att undersöka i hvad mån moderns förhållande till barnen röner inflytande af om dessa i sin mor se en i ekonomiskt afseende ansvarig eller oansvarig person.

Erk.

III.

Svar från »En gift kvinna» till »En gift man».

Ni börjar er uppsats med orden: »Om en hustru känner sig förtryckt, sårad eller kränkt därför att hon för att kunna tillgodose t. o. m. de mest anspråklösa behof ser sig nödsakad att mer eller mindre förödmjuka sig inför husets herre, så måste någonting i förhållandet mellan man och hustru ombildas till det bättre.» Ja, däruti tror jag bestämdt att ni har rätt: just uti detta »någonting måste ombildas» ligger den stora frågan, men ni får ursäkta om jag icke tror, att ni härtill gifvit någon tydlig anvisning, som kan förbättra tillståndet. Ni säger vidare, att en hustrus kärleksfulla omvårdnad om sitt hem kan aldrig värderas i klingande mynt, och därför borde tanken att aflöna sin hustru alldeles bortdö, ty teoretiskt sedd förefaller den snarare högst motbjudande.

Aflöna sin hustru! Skjuter ni ej där rätt mycket öfver målet? Hvarför behöfver en man tänka eller säga så, om hustrun tilldelas en viss årlig liten summa, som hon själf svarar för samt använder till egna och barnens kläder? Låt oss se frågan med, som jag hoppas, fullt opartiska ögon. Mannen är ju i allmänhet familjeförsörjaren, och genom hans hand komma penningarna in i familjen, ehuru de till en ganska stor del gå ut genom hustruns, ty det är ju hon, som betalar de vanligaste utgifterna till mat, ljus, tvätt samt barnens och hennes egna kläder. Jag har hört att i många familjer måste nu hustrun dagligen, ja, kanske flere gånger om dagen gå till mannen för att begära en krona hit, en femma där

o. s. v., således större eller mindre summor, allt efter de olika förnödenheter, som behövas för hvarje gång. Tror ni ej det skall kännas obehagligt och nedsättande för hustrun att liksom ej blifva betrodd med större summa, än mannen kan kontrollera för tillfället vara behöflig?

Ha nu de gemensamma utgifterna varit stora — de kunna ju variera olika tider på året — men hustrun själf just vid samma tid ser sig vara i stort behof af ett och annat för sin personliga del, så går hon nog icke med så lätt hjärta att bedja om *dessa* penningar till en hatt, en klädning eller dylikt. Vi få ju ändock antaga, att en ämbetsmans eller industriidkares hustru till en viss grad måste taga hänsyn till sin yttre människa och ej i salongen eller på gatan kan visa sig i för urgamla kläder, utan något så när följa med sin tid, fast på ett enkelt och anspråkslöst sätt, när tillgångarna ej medgifva mer. Emellertid mötes hon nu på sin begäran af ett från mannen framkastadt »behöfver du nu pengar igen», från hans sida kanske ej så illa menadt, men som dock för henne kännes sårande att höra; då är ej så underligt, om hon finner sig förödmjukad.

Gudskelof, af dylikt har jag ingen egen erfarenhet, men jag har hört kvinnor tala därom samt säga: Ack, om min man ville gifva mig en bestämd summa, både till hushållet samt mina egna och barnens kläder! Hvad det skulle vara bättre, emot att som nu få bedja om hvarje sak.

Nu vill jag framlägga ett litet förslag, grundadt på det sätt hvar på min man och jag ordnat penningfrågan sedan många år tillbaka och funnit oss väl af.

Vi ha bestämdt en viss summa till hushållet, som jag emottager 2 gånger i månaden, den 1:sta och 15:de. Detta måste nu räcka och gör det äfven vanligen, ehuru det *kan* hända, att jag efter en liten bjudning eller annars vid något tillfälle kommit på en mindre balans, men då måste den repareras under nästa månad. Till större fester räcka ej dessa penningar, utan önska vi en sådan, måste den frågan gemensamt afhandlas. Äfvenså har jag till barnens och mina egna vanliga kläder en viss summa, som jag kvartalsvis får, men som icke heller är beräknad till dyrbarare kläder. Till en sidenklädning eller finare kappa får jag således särskildt, men, som sådant ej så ofta förekommer, har det ej förefallit mig svårt eller tungt att vid behof bedja därom. Att jag på något sätt skulle anse mig *aflönad* , därför att dessa bestämda penningar tilldelas mig att själf svara för och efter behag utgifva, har aldrig fallit mig in och kan icke heller nu göra det, men däremot anser jag det för en så stor lättnad för en hustru att själf få bestämma om sina utgifter, emot att gå till mannen efter hvar krona, så jag ville råda alla makar att så ordna sig. Äfven för mannen själf är ju bekvämare och behagligare att bestämdt veta, huru mycket som får gå åt till de olika posterna, hushållet samt fruns och barnens kläder.

Ert förslag att makarna gemensamt skulle rådgöra om behofvet af någon önskad sak och lämpligaste sättet att anskaffa den kan ju icke gärna hänföras äfven till den vanliga klädedräkten, blott till någon dyrbarare del däraf, och förfaller således i det afseendet.

Likaså kan jag ej inse fördelen af för-

slaget, att de till hushållet afsedda pennin-garna skulle vara så tillgängliga för båda makarna, att ej den ena behöfver *be* där-om, utan båda kunna *taga* däraf. Hur skall detta gå till? Skall det finnas en gemensam kassa, hvartill makarna ha hvar sin nyckel, och som de kunna taga af, allt efter behof. Vållar ej åter detta *system* en stor oreda samt möjliga dispyter om hvem som tagit mest? Er fråga »om mannen äger någon summa, hvaröfver han fritt kan förfoga», kan väl obetingadt besvaras med ja. I de flesta fall har han ju sin lön eller inkomst, som han själf bestämmer öfver, och önskar han sig en ny dräkt eller särskildt klädesplagg, en bok eller en tidskrift m. m. så köper han väl detta, utan att bedja någon om lof, men naturligtvis, om han är förståndig, inom gränserna af sina tillgångar. Där ha vi just den stora skillnaden: mannen är själfbestämmande i det han vill köpa och detta är ju äfven fullkomligt rättvist, men hustrun måste först be honom om pengar till sina önsksningar, såvida hon ej själf har någon summa att disponera, och detta *bedjande* tyckes mig för henne vara orättvist och förödmjukande.

Om därför vid äktenskaps ingående den unga hustrun underrättas om ekonomien samt får klart för sig, att deras gemensamma tillgångar ej tillåta högre depenser från hennes sida än de öfverenskomna, så tror jag att de flesta kvinnor skola hålla sig inom de utstakade gränserna. Skulle af oförstånd i början någon liten balans uppstå, så rättas den nog, isynnerhet om den vänligt påpekas och bevisas oförenlig med ett ordnad system. Skulle några förluster eller penningebekymmer drabba mannen och således familjen i dess helhet, förmodar jag att hvarje sann, kärleksfull hustru vill till det yttersta hjälpa sina kära och därför äfven inskränker de egna behofven till minsta möjliga.

Detta är nu mitt inlägg i frågan och om jag därmed kunde verka något godt för dem af mina medsystrar, som ej ha penningefrågan så väl ordnad som jag, skulle det blifva mig en stor glädje. Jag har varit lyckligt gift i öfver 30 år samt anser mig därför kompetent att döma i saken. Att uppöfva gemensamhetskänslan ville jag visst gärna tillråda, men som det nog kommer att dröja länge, innan människorna riktigt hos sig kunna fullkomma denna känsla, så låt oss under tiden försöka hvad som praktiskt kan åstadkommas ... och tro mig, ingen hustru kommer att känna sig *aflönad* eller till följd däraf sårad, emedan makarne gemensamt bestämma en viss summa för henne att själf disponera.

A. P.

* * *

I samma ämne ha dessutom nya inlägg kommit redaktionen tillhanda från fru *Ellen Bergström*, »*En gift man*» och *Ave*, dock för sent att inflyta i detta nummer, hvarför de måste anstå till ett kommande.

*

Sen till, att *Idun* och *Iduns Modetidning* finnas hos alla edra bekanta!

*

Suomessa.

(I Finland.)

Några vildblommor samlade af Esstese.

(Forts.)

V. Balen. (Vår.)

Det är vår. Snön har smält, och jorden är varm af solens strålar. I skogen är lif och rörelse. Gran och tall ha nyss sändt ut de nya årsskotten, som skära och ljufviga se sig omkring. Fjölårets mossor ruskar på sig och tänker på att renovera sin toalett. Blåbärsliset tvättar sina späda blad i dag. Sipporna nicka mot hvarandra; de ha så mycket att prata om, ty i dag är den stora dagen — baldagen.

Bal, vårens första bal! Hela skogen skrat-tar vid tanken på den stundande festen. Pyrolerna, ännu för små att vara med, ha fått lof af sina mammor — mossorna — att vara uppe och titta på. Harsyran med sina fina blommor, style Louis XVI, lägger sista hand vid sin toalett; de smala gredelina ränderna i hennes hvita blomklädningar glittra i solen.

Aftonen nalkas. Dagens förberedelser äro slut, balfebern har blåst bort med vårvin-den. Solen står i väster, bofinken stämmer upp preludierna till festen, och Aino gick nyss hem genom skogen, trallande en ve-modig vårvisa.

Man samlas till balen. Sipporna äro öf-ervärgande till antalet bland gästerna. De blå ha hvita pärlsmycken; deras kjolar växla i färg från djupaste azur till ljust blåhvitt och violett. De andra ha skinande hvita klädnader och guldfärgade rosetter i bröstet; sina gröna balkappor lägga de af vid dansen.

Helst dansa blommorna med aftonvin-den — han för så utmärkt! Men de svänga äfven om med hvarandra. Synanthereæ'erna, af hvilkas talrika familj endast få medlem-mar infunnit sig, äro särdeles ifriga att bjuda upp hvitsipporna. Likaså ranunklerna; deras gula klädningar ha samma färg som hvit-sippornas rosetter. Stjärnblommor och ekorr-bär hålla ihop, och harsyran uppvaktas af dem båda. Daggkåpan är för allvarlig att dansa och har i stället åtagit sig att till-handahålla de dansande svalkande drycker. Violer och styfmorsblommor äro sällsynta och därför så mycket mer eftersökta gäster. Lychnisarna äro balens lejon; deras brun-gröna frackar taga sig präktigt ut bland damernas ljusa toaletter. Årtblomstren äro ypperliga valsörer och täfla med lychnisarna i artighet och galanteri.

Dansen går med lif och lust. Bin och humlor höra äfven till gästerna, och fjäri-larna räknas till gräddan af societeten. Fröjd och glädje öfverallt! Muntra vår-bäckar slingra fram bland mossan; af deras klara vatten brygges nektar, och ambrosian fås af daggens pärlor.

Solen går ned. Månen lyser rund och full — kastar underliga skuggor in bland träden. Marken ångar af väriliga dofter. Syrsornas musik har ersatt bofinkarnas. Än-nu dansar man, dansar till dess östern färgas röd. Då blir naturen med ens stilla. En högtidlig tystnad griper alla blommor; de böja sina huvuden och invänta tysta soluppgången. Minnena af nattens fröjder blekna inför tjusningen att få lefva af da-gens solsken.

VI. Parnassia Palustris. (Höst.)

Det är mossornas och svamparnas tid. Tjårblomstren äro förbi, prästkragar och ranunkler likaledes. Af blåklockor ha endast några få glömt sig kvar och stå nu där och ringa in hösten. Smultronen äro längesedan slut, men lingonklasar lysa röda i gräset. Harsyrans blad ha gula kanter; asparna skifta i rött, och björkarnas löf lossna ett efter annat och fara dallrande genom luften.

Jag går genom skogen med höst i sinnet. Solen värmer min nacke, men jag märker det knappt. Äppelblom och droppande hägg, violer och rosor leka i min håg; jag sörjer öfver den svunna sommaren. Ack, Venus, hvad du är lycklig, som har kortare väg till solen! — Men hvarför tänka så långt bort? I vår egen tropikvärld, ja endast på andra sidan alporna har man ännu varmt, en brännande sol och full växtlighet. Endast vi stackars vanlottade nordbor måste frysa fem sjättedelar af året. (Jag glömmur hur intensivt vi lefva och kunna njuta den återstående sjättedelen.)

Skogen är slut, och jag kommer in på en fuktig ängsmark; till höger glänser en brunröd tjärn. Gräset på ängen skiftar i gult, men där, mellan torfvorna, hvad är det, som skimrar hvitt och vårligt? Är det en älfvas slöja, tappad under en nattlig bal? Eller har vårens gud fördröjt sig i vår nord och här slagit läger i höstsolen?

Nej, det är blommor, riktiga lefvande blommor. Och sådana massor! Hvita, med en svag dragning i guldviolett; i midten fruktämnet, skärt och trubbigt och varmt som en liten hundnos, och rundt därom en gloria af fina strålar, som gnistra i solen. Ranka, smidiga stjälkar, en stolt hållning, parad med kvinnlig blyghet.

Jag plockar händerna fulla. Gröngula knoppar, halfutslagna blommor med ännu outvecklade fruktämne, fullt medvetna skönheter och »åldriga beautés passées». Skärhvita blad droppa ned i gräset eller föras bort af vinden; i mitt förkläde är ett virrvarr af ljus och sol. Mitt höstliga svärmod är bortblåst, och jag leker åter sommar.

VII. Barnet.

En härlig eftermiddag med sol och fåglalåt gick jag ensam genom skogen. Bakom mig låg sjön, hvars krusiga yta skimrade som vattrad sidan. Gångstigen slingrade fram mellan mossiga stenar och höga furor. Det ljusnade bland stammarna, och inom kort kom jag till en grind vid skogskanten. På andra sidan grinden, tätt intill gärdsgården, syntes några barnhufvuden och glada skratt dallrade i luften. Plötsligt blef det tyst; man hade märkt mig, och tre par barnaögon stirrade på främlingen med nyfikna blickar. Jag gick igenom grinden och fram till barnen. De lekte tydligt »mamma och barn»: af löfruskor hade de hopsatt ett rum, hvori stolar och bord utgjordes af stenar och brädstumpar. Brokiga tygtrasor, ett band, en spegelbit och några trasiga porslinsrester utgjorde lyxföremålen. Men roligt tycktes man ha, roligt så som man endast har i barnens vår.

Finska bondbarn, lika litet som andra, äro i allmänhet vackra. Men undantag gifvas, och här var ett. En liten unge på tre år eller så omkring: brungult hår och en solbränd liten nacke, enkom gjord att kysas; rosiga kinder, en allvarligt pösande liten mun och stora, mörka barnaögon. Frans

Hals har ett porträtt af en »skrattande pojke»; ibland liknade de dennes ögon, för att nästa minut påminna om det outgrundliga djupet i en finsk skogssjö.

Mitt hjärta värmdes. Icke nog att naturen var härlig, att ögat kunde fröjdas åt ljusgröna björkar, doftande äppelblom och hvita fjärlilar. Här, midt i ödemarken, fann jag en ung mänsklig planta, som skulle kunnat utgöra solljuset i månet ensligt hem. Jag böjde mig ned och kysste barnet på dess fina, fjuniga kind. »Du lilla solstråle, ack att du vore min!» Men hon, som icke förstod, tittade blott på mig med skogssjöblicken, hvori dock Frans Halslöjet snart bröt igenom.

Jag gick, men kunde icke glömma. Skulle jag försöka få den lilla plantan omsatt i en annan jordmån? Skulle jag söka rädda henne från nöd och fattigdom, taga henne med mig, uppfostra henne, ge henne bildning? Men skogssjöögonen, hvad skulle de få att återspegla i stora världen? Böckernas bildning skulle jag ge, men hvad skulle ersätta furans susande kring hennes föräldrakoja, hvad den gröna mossan, de hvita, obehärlade fjärlilarna, som hon skrattande sökte springa fatt? Nej, lilla blomma, din bildning blefve dig kanske en förlust — må de där ögonen aldrig återspegla en storstads elände!

Följande dag kom jag tillbaka, dock ej för att röfva barnet, endast dess bild. Helgdagskoltan sattes på, med en ny, mjuk linneremsa kring halsen. Fötterna voro bara, med små kyssgropar ofvanför hvarje tå; på hufvudet en stor, rosig duk. I dag voro ögonen mest Frans Hals och tittade frimodigt fram under hufvudduken. Jag fick henne att stå mycket stilla, armarna hängande och underläppen litet på skjutut. Sålunda förevigade jag hennes bild, till de fattiga föräldrarnas stora glädje och belåtenhet. Självföredrog jag att i minnet bevara denna lilla blomknopp, doftande af vårlig fågning och omstrålad af barndomens rosenfärger.

(Forts.)

Marie Corelli.

Marie Corelli, den kända engelska romanförfattarinnan, har ju äfven i vårt land en vidsträckt och tacksam läsekrets, ej minst inom damvärlden, och våra läsarinor ha flere gånger anhållit att genom Idun erhålla några uppgifter om hennes person och författarverksamhet. Då vi i dag tillmötesgå denna önskan, kunna vi dock, tyvärr, ej beledsaga uppsatsen med något porträtt, enär det tillhör den populära författarinnans egendomligheter, att hon *aldrig* velat låta afbildas eller fotografera sig.

Inom samtidens litteratur intaga de s. k. »missromanerna» en särdeles framstående plats. Namnen Mary Elizabeth Braddon, Mrs Hungerford (the author of Molly Bawn) och Florence Marryat hafva gått »jorden rundt», om ej på 80 dagar såsom deras celebre landsman Phineas Fogg Esq., så dock på skäligen kort tid.

Det finnes hundratals små näpna misser, hvilka med fullt skäl tycka, att den tid, som ligger emellan morgonridten i Rotten Row och the five o'clock tea är odrägligt lång. Hvad skall man då taga sig till under de sex eller sju mellanliggande timmarna? De mindre företagsamma följa de gamla hjulspåren. Shopping, sporting och visiting upptaga den tid de ej anslå till teatern, konsertsalongen, middagarna och balerna. Andra tillgripa mera intellektuella sysselsättningar. Man målar, skulpterar eller — gör romaner. Detta senare tillgrip vanligen på följande sätt. Den unga damen i fråga slår sig ned vid skrifbordet, samlar sina tankar och låter pennan löpa. *Rien de plus facile*. Det är reminiscenser från Paris och Rivieran, från Mayfair och Scar-

borough, från det glada lifvet på de stora landtgodsen, från garden-parties, fox-huntings och steeple-chases, som utgöra det förnämsta innehållet. Sedan blir det en särdeles spännande intrig mellan lord John och lady Ethel. Hans mustascher täfva i längd med hans stamträd, och värmen af hennes kärlek öfverträffas endast och allenast af hennes faders oblideliga hårdhet. Denna sorgliga, i dubbel måtto sorgliga historia, tänjes ut i det oändliga, och det är med en viss skadeglädje som den tålmodige läsaren på näst sista sidan i tredje delen delgifves den sorgliga nyheten, att lord John rider ihjäl sig på en räjkakt eller att lady Ethel dör af spleen. —

Från dessa något långträdiga, men absolut ofarliga snillefoster utgöra Marie Corellis romaner ett glädjande undantag.

Marie Corelli föddes den 1 maj 1864. Hon härstammar från en italiensk släkt, men adopterades vid spädd ålder af den populäre engelske skalden Charles Mackay. Det var han som hos la bella Italias blonda dotter väckte kärlek till litteratur och poesi, inom hvilken hans lilla skyddsling nu framlyser såsom en fullkomligt enastående företeelse — jag sade poesien, ty ehuru ej skrifna på vers äro väl Marie Corellis arbeten att anse såsom alster af den mest poetiska diktarende.

Vid sin fosterfader var hon fästad med den varmaste kärlek. »Han var mig både fader och moder,» säger hon, »och då han för några år sedan gick bort, efterlämnade han ett tomrum, som aldrig kan fyllas.» Sonen, Eric Mackay, är nu hennes homme d'affaires, rådgifvare och trogne beskyddare.

Ehuru hufvudsakligen uppfostrad i England, tillbragte hon en del af sin barndom i ett franskt kloster. Här behandlades hon med stor stränghet, och de religiösa känslor, som här väcktes till lif hos den unga flickan, ha tagit sig uttryck i flertalet af hennes romaner. Ehuru hon skötte sina studier på ett glänsande sätt, gick hon dock under dessa år så upp i sitt andliga lif, att hon så godt som helt och hållet drog sig ifrån de öfriga pensionärerna, hvilka också på skämt brukade kalla henne »nunnan».

Sin första bok »Lifted Up» skref hon vid ett par och tjugu års ålder. Den sändes till den bekanta förläggarefirman Bentley, där den genomlästes och grundligt nedsablades af Hall Caine, den äfven i Sverige kände författaren och publicisten. Af en händelse föll dock manuskriptet i händerna på chefen själf, mr George Bentley, och på honom gjorde Marie Corellis förstlingsarbete ett helt annat intryck. Han sände den unga författarinnan ett vänligt och uppmuntrande bref, hvaruti han utfäste sig att förlägga boken. På Eric Mackays, fosterbroderns inrådan förändrades emellertid dess titel från »Lifted Up» till »A Romance of Two Worlds», hvilken här blifvit känd under namnet »Två världar».

Uppmuntrad af den ofantliga framgång »Två världar» med ens rönt hos den läsande allmänheten, skref och utgaf nu Marie Corelli den långa rad af romaner, som Iduns läsarinor väl torde känna till. Att ingå i någon kritik öfver dessa böcker skulle vara alldeles för vidlyftigt; vare det nog sagdt, att hennes romaner både i stil och innehåll allt mer förtjäna epitetet fulländade. Hon är artist, hon älskar att måla med ord. Beskrifningarna i »Ardat» äro makalösa, de tyckas vara verk af Rochegrosses pensel liksom man spårar Munkaczys i »Barrabas».

Följande tvänne citat ur Ardat skola måhända gifva mina läsarinor en inblick i denna märkliga kvinnas karaktär:

»Medelmåttan har det förundransvärdt bra nu för tiden — ingen hatar den, emedan alla känna, huru lätt de själva kunna uppnå den. Talenten är förargelseväckande; snillet är stötande; människan tåla icke vid, att man ber dem beundra något, som de själva omöjligt kunna åstadkomma. De blifva som björnar, hvilka försöka att klättra upp för en glatt stång — de se ett stort namn öfver sig — ett frestande sockerstykke, som de gärna skulle vilja rycka åt sig och sluka — och, när de misslyckas i sina klumpiga bemödanden, krypa de ihop därefter på marken, snegla uppåt med lömska blickar och brumma väldeliga.»

»I själva verket finns det ingenting att skriva om. Allt hvad som är att säga, har blifvit sagdt. Trubadurernas dagar äro förbi, man kan icke stränga sin harpa för att lofsunga kärleken inför män och kvinnor, hvilka härskande passion är vinningslystnad. Och dock har jag understundom tänkt, att lifvet skulle vara ändå sorgligare än det är, om skaldernas röster alldeles tystnat, och jag önskar, ja, jag önskar innerligt,

att det stode i min makt att brännmärka denna kalla, känslolösa tidsålders fagra anlete, att där på med den levande eld, som kallas *rykte*, inrista min namnteckning.»

Marie Corelli räknar bland mängden af beundrare och beundrarinnor ett stort antal af Europas mest kända personligheter. Att författarinnan till »Thelma» slagit an på en så känslig natur som Margheritas af Italien är väl ej så underligt, men att hennes egen kalla, behärskade drottning är en ifrig läsarinna af hennes arbeten, torde kunna noteras såsom något särdeles märkligt. I sitt luxuöst inredda hus vid Longridge Road, Earl's Court, South Kensington, bevarar nämligen vår författarinnan inom glas och ram ett telegram från Balmoral, som i sin spartanska korthet lyder: »Drottningen önskar alla Marie Corellis arbeten.» — Af världsberömda litterära storheter är det egentligen endast en, som gifvit henne någon uppmuntran, en, men ett lejon. Det var samma, nu för evigt domnade hand, hvilken skrifvit *Idylls of the King*, som i ett långt bref lyckönskade sin unga landsmaninna till Ardath. »Den siste skalden», som jag skulle vilja kalla honom, gladdes säkerligen i sitt gamla hjärta öfver att det fanns något annat än Zola och Ibsen, som kunde intressera den dekadensperiod han så djupt beklagade. Detta lord Tennysons bref anser miss Corelli såsom sin dyrbaraste klenod.

Ett ytterligare bevis på hennes anseende är att hon här om året blef presenterad på hofvet, en ära, som ej brukar vederfaras andra än dem, som tillhöra Englands adel.

»Jag är stolt, mycket stolt öfver att vara känd i Sverige», säger Marie Corelli. Bland de länder, som, näst efter hennes eget, högst uppskattat den unga engelskan, räknar hon vårt land. En person, som i hög grad bidragit till den popularitet hon här vunnit, är fröken *Emilie Kullman*, som på ett ypperligt sätt öfverflyttat Marie Corellis samtliga arbeten till »ärans och hjältarnas språk».

Marie Corelli har många gånger ämnat personligen hälsa på sina svenska beundrinnor. Hitills har det dock ej blifvit af, men vi skola hoppas, att hon ej länge låter vänta på sig.

Och nu till sist — hur ser miss Corelli ut? Det är bäst att låta henne själf besvara denna fråga, som är så ömtålig, då den rör a young lady. — »Jag ser ej alls »litterär» ut. Jag är liten och smärt, med blondt hår, blå ögon och skär och hvit hy — »aldeles som en docka», såsom en af mina obehagligt uppriktiga vänner brukar säga.» —

Sedan ofvanstående skrifvits har Marie Corelli med korta mellantider utgifvit ytterligare trenne märkliga arbeten: »*The Sorrows of Satan*» — »*The Mighty Atom*» — »*The Murder of Delicia*». Af dessa har den förstnämnda under titel »Prins Lucio» nyss utkommit i svensk öfversättning, äfvenledes verkställd af fröken Kullman.

Såsom en egendomlighet må nämnas, att många engelska präster hämtade sin predikotext ur nämnda roman; på en och samma söndag predikades däröfver i flere af Londons kyrkor.

Såsom exempel på den stora spridning miss Corellis arbeten i England vunnit kan nämnas, att af »*The Mighty Atom*» sålts 78,000 ex. och att redan innan »*The Murder of Delicia*» utkom 36,000 ex. däraf voro beställda. Dessa båda romaner torde under loppet af nästkommande år öfverflyttas till vårt språk.

Mari Mihi.

Från Iduns läsekrets.

Till en gammal trotjänarinna.

O, denna värkbrutna hand! Denna stackars gamla värkbrutna hand! Den ligger i mina tankar som en mara, den trycker öfver mina ögon, så tungt, så tungt, tår på tår prässas fram där under.

Det talas om att en hand kan vara ett helt poem. Det menas då en hvit, mjuk, formfulländad hand. Men denna hand, som jag ej kan glömma, denna värkbrutna hand, är den ett poem, så rikt på innehåll som något konstverk, skönt till formen?

Du gamla — du med den handen — du är gammal af år och af möda! Du har aldrig klagat öfver arbetets tunga, nej, nej, du var alltid så glad öfver att ständigt, ständigt hänga i, från morgon till afton. Du jämrade dig aldrig, hur bårdt du än slet. Men jämmern, jämmern lig-

ger där i din värkbrutna hand — — Din trogna hjälp, som afvänt nöden från dig i så många år, som aldrig tvekat taga i de tyngsta bördor — den kan ej mera, den är utsliten — din värkbrutna hand!

Jag gråter vid tanken på, hur du såg på denna hand: »Den är så ful, den är ingenting att se på — —» Nej, men jag ville taga den i min och värma den och stryka den så ömt, så ömt, och lägga den mot min kind, denna gamla hand. Hvad vore allt det ändå mot det sköna den predikar för mig om ett lif af outtröttlig, osjälfvisk sträfvan?

Du gamla med din värkbrutna hand! Om jag hade ett varmt och lugnt bo åt dig, där jag kunde få pyssla om dig och komma dig att glömma din sjuka hand — och så skänka dig ett ringa tack för ett helt lufs stora möda!

Ad.

Herr Redaktör!

Vördsamt anhålles, att Ni godhetsfullt ville lämna plats för nedanstående upprop i Eder ärade tidning samt, om Ni så finner för godt, uppmana flere, som känna till detta elände, att skrifva för saken. Ingen skulle därför vara tackammare än »En ringa läsarinna af Idun».

* * *

Alla Iduns läsare och läsarinor uppmanas — först de, som hafva något att säga i riksdagen, och sedan de, som kunna påverka de makthafvande — att göra hvad de kunna för att afskaffa dessa omänskliga auktioner på fattighjon och värnlösa barn, som emellanåt förekomma på landsbygden. Många kanske tro att dessa auktioner vore en för längesedan öfvervunnen ståndpunkt, att sådana förekommo blott längre tillbaka och ej i vår upplysta tid. Men just i denna upplysta tid fortgå ännu på landet dessa ohyggliga auktioner, hvarest dessa stackars fattiga barn och gamla bortauktioneras till dem, som bjuda det minsta arvodet. Lätt kunna vi fatta, att de som taga dem om hand ej äro de som hafva råd att för billigt pris taga omvårdnad om armodets barn, utan sådana, som ej vilja låta en inkomst gå sig ur händerna och på samma gång finna det förmånligt att erhålla biträde och hjälp med tillsyn af barnen m. m., medan de själfva äro ute på arbete i åker och äng. Äro de då klena stackare, som ej orka mycket arbete, så kunna vi förstå att de hafva mycket svårt många gånger. De, som läst »Sigurds» beskrifning om en dylik auktion, torde nog satt sig in i dessa arma människors känslor. Själ kan jag, som utsänder denna uppmaning, ej göra någonting därför mera än att påminna mina makthafvande bröder och systrar att uträtta något för afskaffandet af dessa auktioner.

L—k.

Iduns frågeafdelning.

som flerfaldigt blifvit antastad af den läsande alimänheten, har dock synbart segrat genom sig själf och sina många anhängare. Rättvisa anmärkningar öfver då och då förekommande minst sagt egendomliga frågor böra dock ej falla såsom klander på redaktionen, som anser sig böra, så långt möjligt, öppna sina spalter för alla, som vilja fråga; utan må frågarinnorna själfva stå för hvad de begära infördt i Idun.

Men då nu intresset för dessa frågor och svar är så stort, och man dock bör antaga, att de med nöje äfven läsas af de flesta och ej endast af kontrahenterna, hvilka åtminstone *svaren* närmast angå, så tillåter jag mig härmed påpeka ett litet missförhållande, som ganska lätt kunde afhjälpas.

Vid mången af frågorna, som man genomgär, tänker man: »det skulle du också bra gärna vilja veta» — eller »det skall bli roligt att läsa svaren på denna intressanta fråga» — — och då nästa nummer utkommer, slukar man svarafdelningen för att rikta sitt vetande. Men, med detsamma man tackar dem, som så beredvilligt offra sin tid och besvara sig med frågornas besvarande, kan man ej undgå att förvånas sig öfver, hvarför svaren i de flesta fall äro affattade så »enskidt», d. v. s. hvarför därvid endast hänvisas till frågans siffra (som ju mycket lätt kan feltryckas) och ej alls eller dock ej nog tydligt vidröres frågans innebörd. Och ändock

skulle det bespara läsaren så mycket hufvudbry genom gissning eller besvär med att framleta frågans innehåll i något af föregående numren, om hvar och en i sitt svar ville inflicka, *hvarom* det är fråga! Utrymmet behöfver ju därför ej ökas, men vår tidning skulle blott vinna därigenom, och hundratals läsarinor komme att instämma i undertecknads stora tack, om alla svarande medsystrar ville för framtiden behjarta detta upprop.

Stenia.

Till Daniel Fallström.

Säg, skald, hur kommer det sig att du lyran strängt om?
Du är ju dyster som en natt,
förr var det dock tvärt om.
Du sjöng som lifvet varit blott
en glad och sorglös dröm —
nu längtar du få sjunka ned
från allt i tidens ström.

Jag vet ej, hvad dig kan ha händt,
hvad som dig isat så,
om lyckan har dig ryggen vänt,
jag vet ej, men ändå
jag tviplar, att du är så kall,
så liknöjd som du tror —
att dö, o skald, är ingen lek,
hos döden allvar bor.

En härlig gåfva lifvet är,
om sorgens skuggor än
ibland månd' skymma dagern där —
det dagas nog igen.
Mer rikt än förr syns lifvet dig,
när döpt i smärtans flod
du stiger härdad, luttrad upp
med glad och nyfödt mod.

Upp, alltså, skald, till manlig strid
mot sorg och lyckans svek!
Upp mot en ond och hatfull tid
till modig bardalek!
Upp, sjung allt ädelt, skönt och godt,
allt högt och stort du vet!
Möt se'n med glad, frimodigt hopp
båd' död och evighet!

—a.

Ur notisboken.

Hälsotillståndet vid hofvet. Drottningen, som sedan några veckor vistats å Ulriksdal, är nu ovanligt kry, rör sig med ledighet och vistas dagligen, åtminstone för en och annan timme, ute i det fria. Däremot är kronprinsessan fortfarande svag och en stor del af dagarne sängliggande. I söndags, då den kungliga familjen med anledning af prins Bernadottes 37 års födelsedag var samlad till familjemiddag, kunde kronprinsessan icke delta i densamma på grund af sitt klena hälsotillstånd.

Kvinnlig elev vid Tekniska högskolan. K. m:t har nu medgifvit, att *Agnes Emma Karolina Magnell* må, utan hinder af de för Tekniska högskolan gällande stadgar, efter fullgjorda profvinna inträde såsom specialelev i fackskolan för arkitektur vid högskolan samt efter genomgången kurs därifrån erhålla afgångsbetyg i likhet med manliga elever. Enligt hvad nu uppgifves skall dock fröken Magnell ej vara den första kvinna, som antagits till elev vid Tekniska högskolan. En »gammal teknolog» meddelar nämligen, att redan åren 1838 och 1839 en fröken G. var antagen såsom elev vid tekneologiska institutet, såsom högskolan då benämndes, för att studera kemi och lära sig konsten att färga.

Märta Eketräs moder, framlidne kabinettskammarherren och öfversten J. G. Eketräs maka, *Stanislas Margareta Eketrä*, född *Tersmeden*, afled i söndags härstädes uti en ålder af 70 år. Öfverstinnan Eketrä var född i Stockholm den 13 maj 1826 och dotter af ryttmästaren friherre Vilhelm Fredrik Tersmeden och hans maka *Jacquette Elisabet Tersmeden*. Hon ingick 1846 äktenskap med dåvarande kaptenen vid Andra lifgardet, sedermera kabinettskammarherren och öfversten för Västmanlands regemente *Johan Gabriel Eketrä*, hvilket äktenskap upplöstes med makens död 1889.

Öfverstinnan Eketrä, som intog en framskjuten plats inom sällskapslivet både här och i Västerås, där familjen var bosatt under en följd af år, sörjes närmast af tvänne döttrar. En af dessa är gift med kaptenen D. T. J. Petrelli och en annan med godsägaren J. A. M. von Engeström. En dotter till öfverstinnan Eketrä var ock, som sagdt, den bekanta kammarfröken hos drottningen Märta Eketrä, hvilken afled 1894.

Hedrad åldring. 90 år fylle i måndags friherrinnan A. M. Tham, född *Alströmer*, numera bosatt i Upsala. För den vördade åldringen, som ännu besitter oförminskade själs- och kroppskrafter, gaf ett 30-tal släktingar en animerad middag af stadshotellet i Upsala. Hundratals lyckönskningar i form af bref och telegram ingingo under dagens lopp från anförvanter och vänner.

Doktorinnans guldmedalj. K. m:t har tilldelat lasarettsläkaren i Jönköping A. W. Thoréns maka fru *Anna Thorén*, som med fara för eget lif i somras i Oskarshamnstrakten räddade en person från att drunkna, medaljen af guld i femte storleken med inskrift »För berömliga gärningar.» Medaljen öfverlämnades af landshöfding Palmstierna förliden vecka till doktorinnan Thorén vid den supé han å länsresidenset med anledning af sin dotters bröllop gaf för ett antal inbjudna, bland hvilka äfven doktor och doktorinnan Thorén befunno sig.

Damer på björnjakt. Grosshandlarna P. M. Anker från Fredrikshald och Chr. Berg från Kristiania befunno sig den 3 dennes på björnjakt i sina fruars sällskap. Deltagarna stodo utposterade framför idet, då björnen, en gammal hane, rusade ut på 3 meters afstånd, påsköts och af välriktade kulor erhöi sin bane. Detta är veterligen det första exemplet på norska damers deltagande i björnjakt; i Finland har fru Sonja Tavaststjerna skjutit björn i ryska Karelen.

Teater och musik.

Kungl. operan uppförde i måndags för första gången Verdis opera »Falstaff». Texten till denna lyriska komedi, som den kallas å programmet, är sammanställd af Arrigo Boito och till innehållet detsamma som »Muntra fruarna i Windsor».

Den gamle maëstron, som vid denna operas komponerande var *ättio år* gammal, har här slagit in på ett område, som betydligt afviker från det, hvarpå han förut företrädesvis rört sig. Med tanken på sådana operor som »Trubaduren», »Den vilseförda», »Aida» och »Otello» måste man förvånas öfver att dessas skapare kunnat åstadkomma något så nytt och originelt som »Falstaff», hvilken opera flödar af den mest uppslupna och burleska humor. Musiken lider visserligen brist på kantabla melodier, men den är full af karaktäristik och har att uppvisa en förträfflig orkestrering. En hvar af de tre akternas sex tablår lämnar många exempel härpå. Det bäst tillgodosedda partiet är naturligtvis Falstaffs, och så som det här utföres af hr *Lundqvist*, kommer det i alla afseenden till sin fulla rätt. En dråpligare Falstaff torde ingen operascen kunna uppvisa. Att hr L:s yttre alldeles särskildt lämpar sig för denne Falstaff, som »har magen till sitt rike», torde vara öfverflödigt nämna, och man förvånas därjämte öfver den jämförelsevis ovanliga lätthet, hvarmed hr L. rör sig på scenen. Det är dock ej endast i dessa rent yttre afseenden, som hr L. fyller sin uppgift. Sångpartiet skötes med värnadt och omsorg, och hela framställningen präglas af godt gemyt, saftig komik och en så riktig uppfattning, att vi ej tveka att framhålla denna uppgift som en af den populäre sångarens bästa. Det hela vittnar öfvertydligt om, att hr L. ägnat det varmaste intresse åt densamma. Han belönades ock upprepadt gånger med de lifligaste applåder, både för öppen ridå och efter aktsluten.

Bland de öfriga uppträdande sätta vi främst fru *Östberg* som Alice Ford, förträfflig både i sång och spel. De tre öfriga representanterna i fruntimmerskvartetten, fru *Almati-Rundberg* (Quickly), fröknarna *Karlsohn* (Meg Page) och *Frödin* (Nanetta), skötte äfvenledes berömvärdt sina roller. Den sistnämnda och hr *Lemon* (Fenton) voro ett par goda representanter för det unga älskande paret. Hrr *Söderman* och *Bratbost* hade erhållit för dem lämpliga uppgifter som mästare Ford och doktor Cajus, dem de ock fram-

gångsrikt löste. Ett par dråpliga drabanter åt sir John Falstaff äro hrr *Henrikson* (Bardolf) och *Brug* (Pistol).

Operan, som erhållit en mycket omsorgsfull inöfning under hr *Hennebergs* ledning, gick i sin helhet alldeles förträffligt, trots de många svårigheter, som återfinnas på flere ställen i densamma. Den hör ock tydligen till dem, som vinna på ett omhörande. Anmälaren häraf hade helt nyligen tillfälle att höra »Falstaff» å hofoperan i Berlin och fann den då vida mindre intressant än nu. Måhända berodde detta emellertid därpå, att utförandet här på de flesta händer och som helhet var bättre än i Berlin.

Operan är väl iscensatt och har att uppvisa ett par vackra dekorationer, nämligen en trädgårdsdekoration i första akten och en dekoration med motiv från Windsors park i den sista akten. Den senare, som utförts i Wien, var särdeles anslående och framkallade lifligt bifall. Att sådant för öfrigt i rikt mått kom de uppträdande till del, hafva vi endast att konstatera. Till sist inropades äfven hofkapellmästaren hr *Henneberg* och förste regissören hr *Rundberg*.

Vi skulle mycket misstaga oss, om ej denna opera kommer att bli nästan lika populär som »Muntra fruarna».

K. Dramatiska teatern bjöd i lördags på en intressant premiére, då ett nytt drama af den numera hos oss så populär vordne spanske författaren *José Echegaray* framfördes. Den framgång »Offrad» — så kallas i hr *Bovallius'* förtjänstfulla bearbetning det gripande stycket — rönt inför den distinguerade premiérepubliken torde närmast motsvara det starka intryck, som samme författares »Galeotto» på sin tid gjorde och vida öfverträffa verkan af flere senare gifna *Echegaray* pjäser. »Offrad» innesluter också på sätt och vis en version af grundtemat i »Galeotto»: *det smygande förtälets fördärfbringande makt*; striden står denna gång emellan tvänne unga flickor, som täfla om samme man, den ena rättsinnad, ädel och fylld af offervillig kärlek, den andra, under ett helgons skenheliga min, ett litet vidunder af kall beräkning och ondska. De mörka makterna triumfera ända där intill, att den äkta känslan med skymf jagas på dörren, medan intriganten reder sig till bröllop, men hämnaden vakar och i den lidelsefullt uppskakande slutscenen när ett dolkstyng bakdanterskans redan i brudsidan höjda bröst och man skymtar en sen, om ock bittert blodstänkt upprättelse åt den förföljda oskulden. Som redan af dessa antydningar torde framgå, skyr den spanske författaren i sitt drama ingalunda starka, ja, skriande färger, men styckets poetiska lyftning och äkta patos kunna ej förfela att göra ett mäktigt intryck äfven på en publik, som är van vid mera dämpade och nordiskt kyliga dagrar.

De tvänne kvinnliga hufvudrollerna, de rivaliserande unga flickorna,ingo ock ett förträffligt utförande. Som den misskända och förskjutna Matilda, hvilken dock till sist tar en så blodig hämnd, presterade fru *Seelig-Lundberg* ett ytterst verkningsfullt och medryckande spel — utan tvifvel en af den unga skådespelerskans bästa skapelser. Bifallet var ock, särdeles efter de två sista akterna, hardt när stormande. Som det tigerhjärtade lilla lammet *Enriquetta* ådagalade fru *Hartmann* i en för henne ovanlig och ny uppgift mångsidigheten af sin talang och delade välförtjänt publikens ymniga hyllning. Hr *Skånbergs* *Fernando* förtjänar ock sitt erkännande, liksom fröken *Ålander* samt hrr *Palme* och *Bäckström* i sina mindre framträdande roller. Minst lyckad föreföll oss hr *Örtengrens* som den gamle vännen i huset. — Helt visst blir det nya programmet af de mera varaktiga.

Södra teatern har träffat aftal med fru *Emma Berg* om ett gästspel, hvarmed början skedde i tisdags i operetten »Förgät-mig-er», hvari fru *Berg* öfvertagit fröken *Nilssons* roll, med anledning af för den sistnämnda behöflig hvila. Naturligtvis hälsades den uppburna gästen med det hjärtligaste bifall. I samma stycke debuterade ej utan framgång en ung tenor hr *Fredrik Eggeling* som *Botho von Wendt*, hvilken roll förut innehafte af hr *Ander*. Under inöfning är den i Paris med så stor framgång gifna operetten »La Falote», på svenska kallad »Blå frun», i tre akter med musik af *Louis Varney*, hvari fru *Emma Berg* innehar titelrollen.

Andra kammarmusiksoarén gafs i fredags å vanligt ställe och efter ett som vanligt värdefullt program, hvars största intresse naturligtvis låg däri, att det upptog en ny stråkkvartett (n:r 2, c-moll) af vår unge begåfvade tonsättare *Vilh.*

Stenhammar. Att den är intressant och duktigt gjord, kan ej förnekas, om den ock visar ett visst sökande, som ännu ej nått den fulla behärskningen af stil och form. De båda sista satserna verkade mest anslående och framkallade lifligt bifall, hvilket föranledde hr *Aulin* att införa tonsättaren, som nu varmt hyllades. Programmet inleddes med *Händels* präktiga och anslående g-moll-suite för stråksextett, i hvilken andra alt-violinen sköttes af hr *Kjellström* och kontrabassen af hr *Stanék*. Utförandet var kompositionen värdigt och framkallade lifligt bifall. *Soaréns* slutnummer utgjordes af *Brahms'* förträffliga sonat för piano och violin, n:r 3, d-moll, hvilken nu liksom vid ett föregående tillfälle erhöi ett särdeles godt utförande af hr *Aulin* och *Stenhammar*. Publikens, bland hvilken märktes hertiginna af *Dalarna* samt prinsarna *Carl* och *Eugen*, var särdeles talrik och lifligt intresserad.

Alexander Petschnikoff har ytterligare gifvit ett par konserter härstädes, vid hvilka som hufvudnummer förekommit *Mendelssohns* e-moll-konsert, *Bachs* *Chioconna* och aria på g-strängen samt *Griegs* c-moll-sonat. Med undantag af den senare, hvars tolkning just ej var den bästa, hafva de flesta numren erhållit ett förträffligt utförande. Hr *P.* är dock afgjort bäst i de kantabla numren, och i tekniken är han mästare. Bifallet har hvarje gång varit särdeles entusiastiskt från den nästan alltid fulltaliga publiken. Som ackompanjator har vid de senare konserterna hr *Stenhammar* biträdt, och en bättre sådan torde konsertgifvaren fått svårt att uppleta.

Hofkapellmästaren Richard Henneberg, hvilken som bekant inlagt stora förtjänster om vårt musiklif, gifver i morgon lördag konsert i Musikaliska akademiens stora sal. Programmet upptager bland annat en intressant symfonisk suite »*Scheherazade*» af den ryske tonsättaren *Rimsky Korsakoff*, samt *Södermans* »*Kung Heimer och Aslög*», som kommer att sjungas af hr *Ödmann*. För öfrigt flere goda nummer. Konsertgifvaren biträdes därjämte af operasångaren *Bergström* och k. hofkapellet m. fl. Någon vidare rekommendation torde denna konsert ej behöfva.

Filharmoniska sällskapet gifver sin första konsert för säsongen nästkommande tisdag i Musikaliska akademiens stora sal, hvarvid som hufvudnummer uppföres *Cherubinis* »*Requiem*».

Tant Amelies historia.

För Idun af *Homo Sum*.

Från lawn-tennis-platsen ljödo glada röster, sågos ungdomliga gestalter snabbt och spänstigt röra sig fram och åter. Nu var ett spel slut och en kort paus inträdde. Den vackraste af de unga flickorna, hon med den långa, slanka figuren, kastade sig flämtande och med glödande kinder ned på en trädgårdsstol, i det hon ifrigt flämtade med sin racket.

»Nej, nu förmår jag inte längre!» utropade hon. »Dessutom skall man veta att draga sig tillbaka med glans. Ett nederlag efter en sådan seger skulle jag icke kunna bära!»

»Åh, för fröken ges det nog inte annat än segrar här i världen,» sade en af de unga herrarne med smäktande galanteri.

»Att härads höfdingen orkar säga artigheter i en sådan värme, det är mer än jag begriper! Jag orkar inte ens att höra några,» sade hon med en liten förtretad min och reste sig upp. »Adjö med er! Nu få ni reda er bäst ni kunna utan mig.»

»Om det bara är för att slippa höra artigheter, som fröken öfverger oss, så lofvar jag att vara så ohöflig, som min natur tillåter,» svarade härads höfdingen.

»Tack, men icke ens ett så ädelmodigt anbud kan locka mig att stanna!»

Två par manliga ögon sade tydligare än ord att spelet i så fall förlorat sitt hufvudsakliga intresse. Ägaren till det ena paret, en ung man med allvarligt, energiskt utseende, kastade ifrån sig sin racket sågande: »Ja, då behöfva ni icke mig heller längre. Kanske *Alice* har lust att göra en promenad i stället?» fortfor han, vänd till den unga flickan.

»En promenad midt i middagshettan? Nej, vet Erik, det vore verkligen att komma ur askan i elden!» Med ett klingande skratt, som ljöd skärande ironiskt i ett par öron, vände hon ryggen åt sällskapet, och svängande sin racket i han-

Juvelerare
K. ANDERSON
I Jakobstorg 1

Ringar,
Broscher, Kedjor,
Armband, Kedjearmband, Nålar,
Bref besvaras omgående.

Silfverarbeten,
Bordsilfver.

Modernast!
Solidast!
Billigast!

C. W. SCHUMACHER
 Kongl. hofleverantör. — 17 Norrlandsgatan 17, Stockholm.
 SPISBRÖD, många sorter. Försändes öfver hela riket. Begär prisurakant.

Tandläkare dir Geo. Forssmans Tandpulver, två slag, Tandpasta, Tandtinktur
 nya preparat för tandernas vård.
 Finns å de första apotek, parfymaffärer och hos hvar handlande. Parförsäljning för Sverige hos Skoekholm, Bendix, Josephson & C.O., 11 Regeringsgatan

den, skred hon med lätta steg öfver den mjuka gräsmattan hän emot några skuggande kastanjer. Erik sände en mörk blick efter henne, bet sig i mustaschen och gick hastigt åt motsatt håll.

Under kastanjerna var en treflig plats anordnad med trädgårdssoffor och bord. Tillbakalutad i en låg korgstol satt en äldre dam af ett behagligt utseende, sysselsatt med ett handarbete. När den unga flickan nalkades, såg hon upp och sade leende: »Redan trött på det »gudomliga» lawn-tennis?»

»Ja, vet du tant, i en sådan hetta kan det mest gudomliga bli motbjudande. Men här har du det så svalt och fridfullt, du lilla afundsvärda varelse!» Och med synbart välbehag kastade hon sig ned i gräset vid tantens fötter och lät blicken drömmande glida in i löfverket öfver sig.

»Hur kommer det sig att det alltid är något så rogifvande i din närhet, tant Amelie? Och hur kan du alltid vara så lugn och harmonisk? Ack, om jag alltid fick vara hos dig, tant, då skulle jag kunna bli en bättre människa.»

»Åh, mitt sällskap skulle du nog snart tröttna på, du lilla yrhätta, om jag icke hade några ungdomar att roa dig med.»

»Nej, tant, aldrig! Det är just »ungdomarna», som trötta och tråka ut mig förfärligt ibland.»

»Såå, hvem är det nu, som råkat misshaga dig?»

»Åh, just ingen särskildt,» sade Alice och såg bort mot lawn-tennisplatsen.

»Jag misstänker dock, att det är någon särskild. Hvarför såg Erik så mörk ut i hågen, när han gick sin väg för en stund sedan? Du har väl plågat honom igen, stackars gosse.»

»Låt oss inte tala om Erik, såvida jag skall kunna bibehålla mitt lugn,» sade Alice otåligt och ryckte upp några grässtrån från marken.

»Jaså, ditt lugn är verkligen i fara för hans skull?» sade tanten skälmaktigt.

»Fy, tant, du vet mycket väl, att jag inte menade så. Jag har ju alltid tyckt så bra om Erik, men på sista tiden har han verkligen varit bra tråkig, och nu börjar jag förlora tålmodet med honom. Han kan ju icke höra mig tala om en annan man, mycket mindre till någon, utan att bli på misshumör. I hvarje mansperson, som

jag träffar, har träffat eller kommer att träffa, spårar han straxt en rival. I stället för att han förr var glad och treflig, går han nu ständigt och surar; det är just inte rätta sättet att vinna en flicka. Jag ärsäker på, att han skulle bli en odräglig äkta man. Och just därför att det är så tack-samt att plåga honom, så kan jag aldrig låta bli, så snart ett tillfälle erbjuder sig. Jag föresätter mig ibland att inte göra det, men det hjälper inte, det är alltför frestande och roar mig rent af. För resten kan det göra honom godt. Det är bestämdt bara egenkärlek; han fordrar ju, att jag ej skall hafva ögon eller öron för någon annan än honom, och likväl har han aldrig haft det modet att tillstå sina känslor för mig.»

»Nej, Alice, jag tror säkert inte att det kan göra honom godt att du plågar honom, men däremot kan det göra honom mycket ondt. O, barn, om du visste, hur det alltid smärtar mig, då jag ser ungdomen lätt sinnigt leka med känslor och tanklöst och ovarsamt handtera sin egen och andras lycka, liksom den icke vore ett så ömtåligt och bräckligt ting.»

Alice hade aldrig förr hört sin tant tala så, och då hon nu förvånad såg upp i hennes ansikte, märkte hon att det bar spår af en djup rörelse och att hennes ögon stodo fulla af tårar. Instinktmissigt kände Alice, att det var mer än blott medkänsla för andra; det måste vara minnet af någon egen bitter erfarenhet, som väckts till lif. Af grannlagenhet teg hon en liten stund. Därpå sade hon smeksamt: »Lilla tant, vill du berätta mig något från din egen ungdom, det har du aldrig gjort. Hur kommer det sig, att du aldrig gift dig? Jag har hört sägas, att du var en sådan firad skönhets. Hade du mycket roligt?»

Den unga flickan intog en bekvämare ställning med armbågen stödd mot gräset och hufvudet lutadt i handen, samt såg upp, intresserad och väntansfull. Men den äldre kvinnans blick syntes fjärrskådande och vemodig, då hon svarade:

»Du menar väl, om jag roade mig mycket? Ja, det gjorde jag. Men jag vet icke, om jag hade roligt. Minnet af min ungdom är genomträngd af så mycket smärtsamt och bittert, att jag helst skulle vilja begrava det i glömska. Du får därför icke undra på, om jag har svårt

att tala om det. Men för din skull vill jag ändå göra det. Kanske kan det bli en nyttig läxa för dig.»

Ordet läxa behagade icke riktigt Alice; det var något som hon på det hela taget tyckte sig ha vuxit ifrån. Men hon mottog det dock utan invändningar för fortsättningens skull, ty hon längtade ifrigt att få höra sin tants historia.

»Du kan väl knappast föreställa dig, att jag en gång varit en ung flicka, fullt ut lika liflig, yr och kokett som du själf.»

»Tycker du verkligen att jag är så kokett, tant,» sade Alice förebrående.

»Ja, det kan jag inte neka till.»

»Nåja, litet koketta äro väl nästan alla flickor, åtminstone om de hafva tillfälle till det. Men att du har varit det, tant, det kan jag inte fatta. Jag trodde, att du alltid varit samma fridens ängel som nu. Då finns det ju någon utsikt till att jag också kan bli hygglig en gång.»

»Det tror jag också att det finnes,» sade hennes tant leende. Därpå tillade hon allvarligt: »Men jag hoppas innerligt, kära barn, att det ej måtte fordras lika mycket lidande för att göra dig »hygglig«, som du säger. Du inser ej, hur många heta strider jag måst genomgå för att kunna blifva den jag är. Men jag skall berätta dig alltsammans.»

(Forts.)

Innehållsförteckning.

Prinsessan Mary Karadjia, född Smith. (Med porträtt). — Två dikter af Mary Karadjia. — »Kungen har sagt det.» — »Att be om pengar...» II: Aföfnade hustrur; af Erik. III: Svar från »En gift kvinna» till »En gift man.» — Suomesa. (I Finland). Några vildblommor samlade af Essiese. (Forts.) — Marie Corelli; af Mari Mihä. — Från Iduns läsekrets: Till en gammal trojänarinna, af Ad. Bref från L-k. Iduns frågoafdelning; af Stenia. Till Daniel Fallström, af -a. — Ur notisboken. — Teater och musik. — Tant Amelies historia; för Idun af Homo Sum. — Tidsfördrif.

Tidsfördrif.

Redigeras af Sophie Lange.

Bidrag mottagas med tacksamhet.

Bref med 105 inkapslade geografiska namn, järnvägs- och poststationer däri inbegripna.

Du stora narraktiga toka!
 »Gräla bra, Dora», ropade en papegoja, »pantrun» i världen ägde... Mera rakt er på lifvet går jag i dag ej, nu bara varnar jag, men fast ert ofog denna gång ej tangerar mig, skall jag likväl draga mig det till minnes otaliga gånger, det lofvar jag både dig och Otto. Borde egentligen bara grumsa. Ack en sådan markatta! Han gör minsann krumbugter... fur, tall, gran, där synes tvedrägtsandan och jag har erkännande för att jag rosar i otid. I alla fall ingen skada skedd, roligt att ni äro vid goda vätskor! En bur går an att få, sådan tvärpinnad den önska, och där kunna edra foglar bo galant. Skall söka vidare när jag går till norr; köp ingen, ty ni få kanske ge flera kronor mera, och äfven de elegantaste i er marknad äro bara uselhet. Vanligen brukar differensen bland sorterna utjämna de olika prisen. De sända nog ett par till eder, så få ni själfva samfäldt välja (vasktråg fins) — i fall ovisa varelser som ni —
 Jag visste allt att det var lektyr i Ottos smak. Mig har denna bok roat i en synnerlig grad. Denna bok har alla förutsättningar, där förekomma de lustigaste infall, dessa

ungersvenners borgerliga rara tant, deras kamratskap, bondtyperna, utmärkt alltsammans — Nu har Olsens lånat hen den. Den behagar och öfverraskar tant, och om hjälten säger hon (hon har hunnit längre): nobel, fast karakter — och Ester, förstas, är förtjust.

Apropos enträgenhet lär under resan Frans i skogsfrågan — till er nackdel — tillärna observationer; vi träffades en dag och sedan just vid sin port sa Ida att hon kommit i tal i en spårvagn med inackorderingsbekanta och hört att i höst er rike militäre granne förlofvats med den vackra, intressanta Marta — henne mins du nog. Hon brukade nästan jämt gå ensam, bese taforna, tala vid din vis a vis och var så hemmastad på museum. Antagligen evenement nog för en tid bortåt på er ort. Det blir ett vackert par i sanning. Posttimmen sätter nu p för att vidare meddela vare sig ny eller gammal kunskap. Farewell. Otto hölsas så mycket från

b-g.

Länkgåta.

- 1) Hvad man kan kalla sådan dryck Hvars grad af styrka ej är riktig.
- 2) Hvad som kan vållas af en nyck, Men ock af orsak mera viktig.
- 3) Beteckning i vårt handelsspråk För enskild grupp af fiskar rara, Men ock hvad oftast vållar bråk Med röster — just en väldig skara.
- 4) Af fruktbar jord ett blomsterland.
- 5) Ett träd rätt skönt i skruden tunga.
- 6) Hvad kossan blef för slaktarns hand.
- 7) Hvad lifvet gör emot de unga. Af dessa länkar sju nu sammanfläta Ett ondt som vållat både split och smärta,

Som åstadkommit mången hetsig träta,
 Ja, ock förkrossat månet känsligt hjärta.

S. L.

Charad.

Mitt första är en titel, som jag tror,
 Hvar flicka längtar att få bära;
 Se'n hon den fått, på henne det beror,
 Om man mitt andra kan förtära,
 Ty ofta händer det, minsann —
 Ehuru det kan ledsamt tyckas —
 Att hon i början lätt misslyckas
 Och allting blir så där »går an».
 Sist nu en vink jag gifva kan —
 Förlåt, den är ej illa menad —
 Låt aldrig någonsin er man
 Mitt hela få en stund försenad.

Ninne.

Ringgåta.

Om följande ord ordnas rätt, gifva de en fyrradig vers af svensk författare:
 ordspråk — för — föda — intet — att — tiden — du — enda — slöseri — håglös — vilja — döda — du — girighet — en — tiden — hop — har — god — på — karg — så — en — att — tidens — narr — dödar — dig — vara — se — att — groft — förfara — men — tiden — som — är — själf — tiden — är.

Ordförvandlingsgåta.

- 1) kon älf = en krydda,
- 2) save klor = slagfält,
- 3) redan lexa = mansnamn,
- 4) une rim = vanlig krukväxt.
- 5) aspå = kemisk produkt,
- 6) elf hund regal = fisk,
- 7) lena fet = ett stort djur,

8) bard helg = krigare och tecknare,
 9) hyete en bo = kompositör,
 10) hvit ense = egenskap,
 11) fyra lä = bostad,
 12) rang e deri = militär.
 Begynnelsebokstäfverna bilda namnet på en bekant svensk skriftställare.

Kombinationsgåta.

	1	2	3
	a	a	a
1	a	a	a
	c	c	d
	d	d	h
2	h	i	i
	l	l	l
	n	n	n
3	n	n	o
	o	o	r
	r	r	s
	s	s	s

Figurens 33 bokstäfver skola ordnas så att de hvarandra motsvarande lodräta och vågräta raderna gifva samma namn:

- 1) svenskt landskap,
 - 2) fransk stad,
 - 3) italiensk stad.
- S. L.

Lösningar.

Logografen: Krängla: Kina (piller) (i) kar, gran, agn, kria, Ina, klar, lik, al, Glau, links, ark, lin, garn, kran, Riga, krig, Karin, Inga, Iank.
 Kombinationskvadrat: 1-2 Bristol, 3-4 peta, 1-4 Brita, 2-3 stolpe.
 Sifferlogografen: Lampskärm: mal, kär, märka, märs, mask, palm, kam, ärm.
 Mosaiken: Sundsvall — Marstrand: 1) Socialism, 2) Uddevalla, 3) näckrosor, 4) dissonans, 5) sakrament, 6) väitenkur, 7) Alkantara, 8) lifdragon, 9) Langeland.
 Vokalförändringsgåtan: list, list, list.
 Gåttcharaden: Nälfat.
 Prokopen: Agram, Gram, ram.

Redan 1888 intygade prof. Joh. Lang i Lund, att Hultmans Cacao var fullt lika med van Houtens Cacao. Hultmans Cacao kan således varmt rekommenderas till hvarje husmoder

Bland nu befintliga Cacaosorter intages säkert förnämsta platsen af HULTMANS CACAO